

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 41.

ANUL V.

Săbii 25. Mai 1857.

Telegraful este de doi ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă.
— Prezentarea se face din Sibiu la expedirea scrisorilor; pe afară la C. P. poate, ca să nu gata, prin scrisori frankate, adresele către expedieră.
Prețurile prezentării pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. k.; iar

pe o jumătate de an 3. fl. 30 kr.
— Pentru celelalte țări ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe an 8. fl. iar pe o jumătate de an 4. fl. — Inscratatele se plătesc cu 4. kr. șiră la cuvânt.
Pentru prinț. și țară scrie pe an 12 fl. pe 1/2 an 6 fl. m. k.

Денеш телеграфикъ.

* London 31 Mai k. n. Marele Prințipe Constantin a sosit ieri pe la amiază din Osborne și s-a primit de Prințul Adalbert și Valer, el va petrece a colo până mâine. Lordul Palmerston și Clarendon se află din Osborne. Rețina va veni poimâine din London.

Скиде дин агрономіѣ.

I.

(зрмаре).

Гръдинъриѣ е днр'агъта къпоскът ши лъцит прѣтъиндині, дикът афлз маі къ скоп а'л 'алеце де модел, декът съ въ спн, фадилор, къ економъл цертън аръ де 7 полікарі афнд, англъл де 9; ба зн фабрикант де захар дин Моравіа, днтревъндъл, къ кзм де афнд требзе арат локъл, знде се пнл пнп де захар, ши-а респнлс, къ де 18 полікарі; 9 полікарі арътъръ ши 9 скърмътъръ *). Ла азуреа ачестора фіреѣ, ам ретас кремене, ши днкъ ш'акзм те мнзнез кънд 'мі адък аминте; къчї а ара де 9. полікарі афнд аш маі причене че ва съ зїкъ, дар де 18 полікарі тот е мълт. Ши тотъши четїи днр'о картѣ а лї Хартштайн, къ англїї рїголеазъ де къте 15—18 полікарі афнд: адекъ нз пшмаї скърмъ пшмънтъл, чї дл ши днтоарнъ дин аджнчїме де 18 полікарі, де сїне днделегндъсе, къ пшмаї атнчї, кънд адъче къ сїне тревзїнда, даръ нз дин петреканіе.

Длсъ рїголареа де 18 полікарі ар маі пзтеа се ретънъ; пѣте нз ла тоці не требзе токма о аша арътъръ зріашъ, длсъ чеа взнъ е де неапзратъ тревзїндъ пентрѣ орї каре економ.

Даръ, ка съ пзтем отърж варем дн комън арътѣра взнъ, требзе съ къпощем маі днтїѣ скопъл, че воїм а'л ажнѣе прїн днса. Ши ачела е: о асфел де прегътіре а локълї, ка съ деа пльтеіор лок де старе солїд ши сїгър, съ къпрїндъ матерїї пзтрїтоаре лесне де днсъшїт, съ днлгъде аерълї ши кълдзрей інфлзїндаре лїверъ, дн сфършїт, съ дїнъ днделзнг о кжїте отържтъ де сзк ши змезеалъ.

Акзм съ черчетъм, дакъ асте сънт черїнцеле реале але прегътїндълї пшмънт, ши дакъ сънт, апої прїн че фел де арътѣръ се пот еле къщїга?

Де vom консідера, къ баса фзндатенталъ а вегетациеї есте перфекта десволтаре а рѣдчїнілор сзгътоаре де хранъ, атнчї пзтем дефїце прїнчїпъл, къ къ кът пшмънтъл ва лъса спац маї лївер десволтърїї рѣдчїнілор, къ атъта маї пзтероасъ се фаче лънта.

Дакъ есте съ днм крезътнѣт тѣределор есперїменте але лї Шзварт, карї ведереазъ, къ рѣдчїніле пльтелор спїкоасе пѣтрънд дн пшмънт пнпъ ла 2—3 ши 4 пїчоаре, атнчї е преафїреѣ, къ кългївареа маї адънкъ а пшмънтълї де роадъ, днлгъде рѣдчїнілор о десволтаре маї перфектъ декът чеа не-деасъпра, чеа сзпдїре.

Деалмїнтерїлеа днпїнте де Шзварт маї фъкъръ ши алдїї асеменеа есперїментърї. Корїтїм — къпсїларїѣ де економїѣ дн Мекленбзрг днтѣреѣ, къ — маї вжртос дн анїї сечетошї — пльтеле спїкобсе,

*) Не локзрїле, знде агрїкълтѣра е маї дн флоаре, афаръ де пльгъл обїчнїт маї есте алтъл, къ каре аръ дн зрмта челїї дїнтїѣ, спре а фаче вразда маї адънкъ. Пльгъл ачеста нз днтоарнъ пшмънтъл дн сзпрафацъ ка чел дїнтїѣ, чї пшмаї дл афнлъ, дл скърмъ, ка рѣдчїніле съ поатъ пѣтрънде ши а се днцепенї кът маї афнд дн пшмънт.

дн пшмънт взн, 'ші днтїнд рѣдчїніле ла 3—4 пїчоаре. Токма днсъл декїаръ де петемѣнїкъ класїфикареа ачееа, дзпъ каре пльтеле с'ар днтпърдї дн де ачеле къ рѣдчїні адънкате, ши дн де ачеле, а къроф рѣдчїні с'ар днтїнде пшмаї дн фада чеа деасъпра; къчї, дзпъ днсъл, фїкаре пльгът possede дела патзрѣ рѣдчїні кореспнзътоаре къ тѣрїмеа фїгзрей дин афаръ, дакъ пшмънтъл чел дедесънт нз ле днтпедекъ къмба десволтареа.

Кзmkъ арътѣра адънкъ гътеѣе пльтеї лок маї сїгър де а се днфїце прїн пѣтрънде ре кът маї афндъ а рѣдчїнілор салѣ, докъментеазъ ши есперїнда де тѣте зїледе, кънд дн арътѣра сзпдїре кад бзкателе, іаръ дн чеа адънкъ нїчї декът.

Пзтем зїче, къ ши гзпоїл, дакъ дн контра датїнеї де пн акзм, се ва местека маї афнд къ арътѣра, не ва дндої ши днтреї рѣсплатъ; къчї дн арътѣра сзпдїре ши гзпоїтъ, пльнта чеа грасъ неафлнндъшї лок сїгър де а се цепенї, ва къдеа кърннд; де алтъ парте днсъгнд деодатъ преа мълте матерїї пзтрїтоаре дин гзпоїѣ фаче пайѣ мълт ши нз араре дин прѣмълта змезеалъ се ши днтъчнзъ; дар маї адеcea продъче асеменеа пшмънт бзрзенї мълте прїн бзкате ши прѣдеазъ не сама лор пзтремънтъл чел маї взн; афаръ де ачееа аеръл ши кълдзра ефектзїтоаре десекъ кърннд матерїїле пзтрїтоаре. Кънд дин контрѣ дн пшмънтъл гзпоїт ши арат афнд, бзкателе нз пот къдеа, вжнтъл ши фербїндеала нз сънт дн старе а стернї дин пшмънт пзтереа пзтрїтоаре, ва нїчї днсамї пльнта нз поате мїстгї ла днченът хранъ преамълтъ ши асфел 'ї маї ретъне пзтремънт ши пентрѣ перїоаделе дин зрмъ але десволтърїї.

Кзmkъ пшмънтъл лзкрат афнд дїне маї мълте матерїї пзтрїтоаре, е афаръ де дндоїалъ; къчї пѣрдїле пзтрїтоаре, че ле аре пшмънтъл арат сзпдїре, ле аре ши ачеста; дар афаръ де ачесте ел маї къпрїнде ши нїѣе пѣртїчеле вѣрѣсе къ ачїд сзлфзрїк ши карбонїк, че се стръкоаръ дн жос къ апа де плоаїе ши де неаозъ, ши алте пѣрдї де гзпоїѣ пзтрїтоаре, не каре ле прїмеште дин ан дн ан дела пшмънтъл чел деасъпра ши каре прїн кългївареа сзперфїчїалъ пер къ тотъл ши пшмаї прїн о лзкраре афндъ а пшмънтълї се пот іаръшї редобъндї.

Арътѣра адънкъ е маї дестоїнїкъ де прїмїреа аерълї ши кълдзрей; къчї кълдзра соарелї пѣтрънзънд арътѣра сзпдїре, днвжртоашъ фада пшмънтълї де сзв еа, о деспарте де ачееа ши зскънд пшмънтъл арат опѣреѣе пльтеле ши фаче съ се вестежаскъ. Кънд дн локъл, че са арат афнд, кълдзра соарелї се абсоарве къ тотъл, се атраѣе ла фзнд ши днкълзїнд ши декомпнзънд аколо змезеале пзтрїтоаре ле кондъче ла пльнтъ; пнпъ че дар коло ачееамї фербїндеалъ адъче вестезїре, аїчї днвїїе ши пзтреште. Ши аста е казса, къ дн анїї сечетошї, дзпъ пропрїа-не есперїндъ — сепъпътърїле дин арътѣрї афнде, сънт маї взне, маї фзртоасе ка дн челе сзпдїрї.

Днтрецзрѣрїле ачесте ар тревзї съ ле іа економїї пострї дн сокотїндъ, къчї сънт де маре днсемнътате пентрѣ прѣсїреа бзкателор.

Съ десбатем днсъ обїектъл ачеста чеа маї не ларг.

Щїм, къ пнпнътоареле вегетациеї сънт змезеала ши кълдзра, щїм, къ змезеала ши кълдзра ачеста дн дїферїтеле пѣрдї але лзмії се афлъ дн пропорцїї деосевїте. О рецїзне е кълдзроасъ ши фѣръ змезеалъ ши алта дин контрѣ. Podїреа, дзпъ пропорцїїле ачесте днкъ е фелзрїгъ дн деосевїтеле пѣрдї але лзмії.

Дин ачесте зрмеазъ, къ пльтеле претїнд ачесте дозе кондїцїї але вегетациеї дн пропорцїї деосевїте. Аша д. е. гръл чере

mai mialtă kăldără și mai puțin zmezeală. Есемпль фиреск ла ачааста не есте Австралиа, каре продъче гръжл чел май фръмос ал лъмиі. Дн Adelaide сьнт timpă кат дн холделе — дн лъпиле лъі Maiș și Augst, дъпъ зн калкъла де тижлок абеа плоаъ де 3 поликарі, пълъ че дн London тот дн timpă ачела кадѣ плоаеа де 8 поликарі. Nșmerъл зилелор де плоаіъ дн Adelaide е 19 ші дн London 60. Асеменеа контрастеазъ ші термометръл, дн timp че дн Adelaide аратъ 26, дн London е нъмай де 15 grade. Дн ачесте дар се лътхреазъ, къ кліма чеа преазмедъ ші пьдн кълдъроасъ а Англіеі пз е атът де винецькъторе пентръ вегетаціе, ші дн деосеві пентръ пръсіреа гръжлві, прекъм е кліма чеа май кълдъроасъ ші май зекатъ а Испаніеі, Италиеі, Ромъніеі, Унгаріеі, Польоніеі ші токма ші а Германіеі. (ва зрѣта).

Монархія Австріакъ.

Трансильванія.

Сібііъ 24 Maiș. Serenitatea Са Принціпеле Карол де Шварценберг, Гьвернаторіъл церіі ші генерал командантеле аș сосіт аічі дн Меркзреа трекътъ (22 Maiș) дн кълъторіа дела Орадіа mare дн деплінь сьпътате.

Timpăл, че змълъ не аічі ар фі дестъл де пріиторіъ пентръ вегетаціе, дѣкъ ар фі нъмай майкълдърос, днсъ дърере, къ токмаі ачѣста лпсеѣе. Oamenіі не аічі де ші не апропием къръ сѣжршїтъ лъі Maiș, тотъші пз преа възърос ласъ дн спінаре сьртъкъріле де еарпъ, май кз сеатъ сеара ші димінеаца, кждъ кз тот дрептъл се поате зиче, къ е май мълт дѣкът о рекоаре сімпль.

Фізеш Ст. Петръ 18 Maiș. Дн 11-а але кьргътоареі къръ сеаръ авъсеръм ачеа по роціре раръ де а прімі дн тижлокъл остръ пре мълт дорітъл ѳспе, пре Мъріа Са D. Консіліаріъ де скѳле, Пр. Павел Васіч. Дн зіоа зрѣтоаре адекъ дн 12 фінд зіоа Ромънлві май де димінеацъ се цінъ сьжъва дзеаскъ, ла каре фъ е фацъ ші М. Са ші о мълдїме mare де попор аша, днкът ера кз епътїндъ де а днкъпеа тоді дн лъзпъръл Бісерічіі. Дъпъ севжршїреа сѳ. літъргіі черчетъ D. Консіліаріъ днсоціт де П. Протопоп фактъл ші парох локал, Петръ Рошка ші де фрънташіі комънеі, коала ші есамінь пръчїі дн обіектеле пропъсе. Дъпъ че се вжрші есамінареа се днтоарсе Мъріа Са къръ чеі че ера де ацъ ші ле ворбі кз кзвінте адевърат пріптещї ші стръбътътоаре еспре лпса ші фолосъл скоалелор, деспре даторїнделе прїндїлор втръ фїі лор, дела экърора крещере възъ ші крещїнеаскъ пз вжрпъ нъмай пропріа лор ферічіре, чї ші ферічіреа паціеі днтрєці і днфлорїреа вїнепъі обшеск.

Дъпъ севжршїреа ексамїнърїі, кареа се фъкъ прїн о кзвжнре ськртъ днсъ преа вїне нїмерїтъ дн партеа знві днвѣдъчел, дндепъртъ D. Консіліаріъ дн скоалъ ші дъпъ амїазї днсоціт П. Протопоп атжрвѣторїъ шї зрѣтъ кълъторіа вїсітърїі май днрте прїн сателе ачестїі протопопїат. Къръ сѣръ ажъпъс ла саа Бълан, знде мълдїшеа попорълві кз преоціі дн фрънте ащента сете сосїреа ачестїі вьрват вреднїк. Дн зіоа зрѣтоаре адекъ дн 13, черчетъ М. С. скоала, знде фъ днтімпїнат кз о кзвжнтаре дн партеа знві днвѣдъчел, дъпъ ачѣеа се днчепъ ексамїнареа вчїлор дн матеріале днвѣдате. Ла сѣжршїт о фетїшоаръ де ані а знзїа днтрє Преоціі локалі мълдїемї дн нътеле тїперїмеі Консіліаріъ пентръ остенеала, че шї а лзат де а черчета скоада ачѣаста шї а аскълта нековжршїтеле респънсврї, ашїндереа днвѣдъторїлві пентръ сілїнда пзсъ днтръ предареа днвѣдъчъор. Дъпъ че днпъртъшї шї аічі D. Консіліаріъ сѳатъріле шї веделе челе де лпсъ шї лъъ кълъторіа къръ Жак.

Де шї дн партеа стїматълві оасне се ведеа днведерат, къ прїмешѣ възърос овадіїле, че і се фъчеа дн партеа попорълві, знші чїне пзтеа фї дн старе а редїнеа пре ачест попор неклътїт кредїнда са шї рекъпоскъторїъ де май тарїі сьї, ка сь нъші коперє сімдїмїнтеле лъі де възъріе шї реверїнде къръ астїїъ де вьрбаці, карїі кълътореск дн локърі дндепъртате спре аї ве-лпселе шї неажънсврїле шї спре аї да сѳатърї шї поведе пентръ дельтърареа ачестора, шї аша днсоціт де май мълдї Преоціі псе ла Жак. Аічі поворъл дншїрвїт не атжрдоже нърдїле злїцеі

кз ратърї верзі дн тжнї ащента сосїреа D. Консіліарїъ, кареле кжт ажъпъс дн сат трасъ дндрептъл ла скоалъ, шї днчелъ а ексамїна пръчїі, карїі се афла дн нътър аша де mare днкът авїа днкъпіа дн скоалъ.

Аічі дъпъ че шї дѣскоперї Мъріа С. D. Консіліарїъ дѣстълїреа кз стареа скѳлеі днчепъ а днвѣрѣтъта обшеа шї пре днвѣдъторїъ, ка шї не вїиторїъ тот кз асеменеа ржвпъ сь зрмезе днтръ днплїнеа даторїнделор, че ле аъ фацъ кз скоала, шї апоі шї контїнъз кълъторіа май департе къръ Треснеа. Аічі тїперїмеа сколаръ кз днвѣдъторїл еї, зн нъмер mare де попор ешїсѣ днтръ днтімпїнаре еаръшї кз ратърї верзі дн тжнї, ка шї дн комъла поменїтъ май пайнте, кз ачѣа деосевїре нъмай, къ аічі ратърїле ера ретеазате ла вжрф, спре семп, къ ачѣла пре каре'л аштеантъ пз е персоана чеа сѳїндїтъ, адекъ Архіерєл.

Дъпъ че сосї тръскра М. С. нъмай дѣкът се околі де мълдїмеа попорълві шї днпайнтъ аша пълъ ла каса парохїалъ. Дн дїмїнеаца зрѣтоаре черчетъ D. Консіліарїъ скоала шї цїнъ ексамен кз пръчїі сѳътъїнд шї аічі попоръл, ка шї дн челелалте комъне.

Де ачі кълъторї ла Баспа, ла Унграш, шї ла Мілан, знде ашїндереа фъ прїміт кз тоатъ чїнстеа кзвїнчоасъ. М. С. шї дн комънеле ачесте інформжндъсе де аурѳне деспре стареа скоалелор, спорїл тїперїмеі сколарє прїн ексамїнареа че о цїнъ претъїнде-неа, деспре методъл че се пъзеше дн партеа днвѣдъторїлор, прекъм шї деспре леаза ачестор дн зрѣтъ, пз днжързіе а днпъртъшї сѳатъріле шї поведеле челе де лпсъ атжт обшїлор кжт шї днвѣдъторїлор, арътжндъле кіемареалор чеа днпалтъ шї спзїндъле, къ даторїнделе челе тарї днпрезнате кз ачѣаста нъмай атъчї ле вор пзтеа днплїні кжт се каде, кждъ вор колъккра дн чеа май възъ копделецере, адекъ пърїндїі ка пърїндї а касъ шї днвѣдъторїі дн скоалъ. Май департе ле спзъс, къ аколо, знде лпсеѣе възъа копделецере шї ажъторїл днпръжътат, аколо тѳте остепелїле фъкъте днтр'о парте нъмай, пз пот сь аївъ дорїтъл ресълтат. Аічі сѣжршї D. Консіліарїъ вїсітареа скоалелор дн протопопїатъл Унграшълві шї дѣскоперїндъшї дндестълїреа кз челе афлате трекъ дъпъ ачѣеа дн протопопїатъл Къжълві де сьс, де знде дъпъ вїсітареа скоалелор дн вре о кжтева комъне еціі дн дръмъл дърїі ла Хоедїн (Bánfy Hunyad) спре а се режпторъче акасъ, знде 'л ащепантъ требїле ѳчічіѳсе, каре пз'ї днгъдърїъ а петрече тїмп май дндепънгат не локъріле поастре. Дъпнезеъ сь'л дъкъ кз паче дн тижлокъл мълт пре-дъїтеі сале фамїліі.

Акт днпъртъеск де граціе.

Маїestateа Са ч. р. Апостолїкъ, кз датъл Бзда 23 Maiș аъ словозїт къръ Днълдіа Са Серенїсімъл Архідъче шї Гьвернатор генерал дн Унгарїа, зрѣтоареа преа днпалтъ скрїсоаре де тжпъ:

Ізвїте Укїзіле Архідъче Албрехт! Дн легътъръ кз ертареа датъ прїн ордінъчїзнеа mea дн 12 Ізліе 1856 май мълтор персоане дн прївїнда конфїскърїі аверїі дн зрѣта рескълърїлор дн Унгарїа шї Ардеал дн 1848 шї 1849, ам афлат де вїне а хотърж, дъпъ кжт зрмеазъ:

1. Аверєа конфїскатъ дн днцълесъл лецілор де ресвоїш шї афлтоарѣ акжт дн стълпїнеа статълві, дн граціе се ва да дн-дъръпт дн стареа, дн кареа се ва афла ла тїмпъл предърїі, шї фръктеле шї рентеле де не ачѣеа не прїміте пълъ атъчї; дн зрѣтъ деспъгъбїреа асігъратъ челораладї посесорї де пътжнт пентръ зр-варїалїтїліе словозїте, кз ачѣеа, ка сь се пълътеаскъ рентеле, каре се кзвїн дъпъ патента словозїтъ дн прївїнда ачѣаста дъпъ капїталъл де деспъгъбїре, днчепжнд дн зїоа ачестеі ордінъдїзнї дн о естїндере май mare а ордінъчїзнеі теле дн 12 Ізліе 1856, зр-тътоарелор персоане:

а) Тътърор ачелор іndivїзі чївїлі, карїі, дн зрѣта ръскълърїі сьспоменїте пентръ тръдареа де Маїestate, шї алте крїме, не-поменїте дн скрїсоареа mea дн 8 Maiș 1857, дъпъ леціле мар-ціале аъ фост осжндїді, шї се афл дн лъзпъръл Монархїеі дн прїнсоаре — тътърор іndivїзілор мїлітарї афлторї еаръ дн прїн-соаре дн лъзпъръл статълві — прекъм шї

б) тътърор ачелора, карїі нъмай сжнт дн прїнсоаре шї се а-фл дн Монархїе, кърора днсъ пз лі саъ ертат конфїскареа аверїі.

De altminterilea e voinda mea, ca veniturile dăpъ vânzărilor confiscaate, dătrate pînă акъм дп ерарія статялă, сь се дăтре-вânzăreze спре вîнеле дері ші ал лăкзиторілор. —

2. Хотъреск, ка персонелор де категория ачеаста, кърора дп тîмпъл револуціеі лі саџ дат дпайнте вані дп каса статялă, ші деспре ваніі приміді ші а дат сокогелеле пзмаі дп парте есаџ дăпъ дăтпрежъррі нічі декъм, дпкъ сь лі се ерте дареа сокотелелор. Е паръ де а се шіжлочи де о парте ка сьмеле антиципате сь се дп-сџмнезе, ші де алтъ парте сь се факъ дпсодіціе ка авереа, а кърей конфіскаре саџ ертат ші пентрџ а кърей естрадаре антиципа-ціле песокотите пзмаі формеазъ нічі о педекъ, сь се деа дндърълт, компетенцілор. —

3. Грація ачеаста се естінде ші асъръ маселор, каре се а-флъ сьв пертрактаре жьдекторескъ де конкърс, дп прівінца кь-рора апърареа прпн проквратъреле фпнанціале аре сь дпчетезе.

Рестітъріеа ачеаста де граціе а ачелор масе аре сь зрмезе фъръ нічі о даре де сокогелал пентрџ тîмпъл ачела дела приміре дпн партеа дрегъторіилор адміністративе, прекъм ші фъръ нічі о га-ранціе дпн партеа статялă ші пе лжгъ сьсціпереа даторінделор приміте дпн партеа адміністраціеі пьвлече дп прівінца маселор а-честора, сьв тîмпъл посесіеі лор. Пентрџ ка де о парте посесоріі зпор астфеліџ де претенсіі, каре пз с'аџ ліквідат пе калеа адміністративъ, ні саџ ддрептат пе калеа леціі, сь фіе скьціді де позе спесе проце-свале, ші де алтъ парте ка хотържріле адъсе дп прівінца ачеста сь пз се періклітезе, ші сь пз се сьвтрагъ дела кърсъл прескріе ал ін-станделор — хотъреск ка процеселе ачелеа кз астфеліџ де пре-тенсіі пентрџ маселе конфіскаре еаръ акъма ертате, каре саџ ші дпчезат, дп зрта ордіпъчпнеі теле дпн 20 Мартіе 1851 ші 23 Мартіе 1853, ла сьспремеле трівънале де деаръ дпн Песта ші Сі-бііџ, сь се контпнзе маі департе, дака партиделе пз се дпвоеск, ка процесъл лор сь се іа ла дрегъторіеле ордінаре.

4. Дп прівінца персонелор оскндите дăпъ леціле де ресвоіџ, каре дпкъ се афлъ афаръ дпн монархіе, комісаріі ші консьлателе теле аџ приміт інстръкціе, де а примі есплічі дела ачелеа дп прівінца режптоарчереі, прекъм ші дп прівінца аграциереі, ші ер-търей де конфіскаре а аверілор лор.

Дрептъл де а хотърџ дп прівінца сьплічелор ачестора тіл ре-сервез, дп кжт адекъ хотържріле дпн актъл ачеста де граціе се вор пьтеа естінде ші асърпа сьплікапцілор ачелора.

Міністріі теі де Інтерне, де Фпнанце, ші де Істціџ дпкъ прімеск дпсърчпнареа а фаче челе де ліпсъ амъсърат ордіпъчп-неі ачестіеа.

Bud a 23 Maiș 1857

ФРАНЦІСК ІОСІФ. m. p.

Дптъмплърі де зі.

* Дп „Kol. Közlöny“ чітпм кз вькъріе о іпвенціе фоарте ім-портантъ пентрџ деара ноастрџ, пе каре, авънд іптерес ші пент-рџ оамепіі пострі, пе гръбіт а о фаче кьпоскътъ. D. пропріе-таріџ де пъшънт Александръ Вегесзкі а іпвентат зп пьгъ ноџ, каре ар дппрезна дп сіне фолоаселе амьелор пьгърі, че се дп-тревзпндзаръ пьп'акъм дп Ардеал, а челві тькеат ші а челві скім-въторіџ. Пьгъл ачела е зшор, аръ де о потривъ дптоарпъ впе пъшънтъл, дп сдръмікъ впе, ші е дптокміт асфел де се поате скімва, знде дпсъ вь е де ліпсъ скімватъл се поате ара дппре-цър ка ші кз пьгъріле тькеате. Дăпъ шъртърсіреа лъдзатълі іпвентор, дп аплъ трежът аџ арат кз доі кълъшеі сьззепещі дп асфел де пъшънт клеіос, знде де алтъ датъ дптревзпнда кьте патрџ воі. Акъм дп зрта пьгълă сьџ дпфлореск вькате фрзшоасе. Ар фі де доріт, ка пьгъріле де фелъл ачеста сь се лъдаскъ кжт маі кърънд ші дăтре екопміі пострі.

* Жърналеде пе дппъртъшеск о дескоперіе іптересантъ а D. I. A. Grimo, кареле ар фі дескоперіт зп шіжлок, че дъ теле-графълă електрпк, мпнзната дплеспуре де а тппърі депеша кз літе-реле дндатпнате ші фъръ ка прпн ачеста сь се дптързіе репещ-неа еспедіціеі.

„Телеграфъл азто-тппърітор, пе каре еџ дп пропън астъзі, зиче D. Grimo, дпші ажънде скопъл дптръп кіп дндаторітор. Ел мерде тот атжт де репеде, ка ші телеграфъл кз акъл ші дпкъ

дптръп кіп кз тьлт маі сігър, депеша есте тппърітъ де-а дреп-тъл кіар дп ліпса амплоеатълă, кареле требзе сь о прімеаскъ; де-пеша есте скрпсъ кз карактереле де рънд а тппографіеі ші прпн зр-таре се поате четі де фіе чпне. Дп сіне лькъръл, кареле дăпъ ідеа са, де чеа маі таре дпсџмпнътате, есте, кь дплтърезазъ пьпъ ші пьгпнда зпел смпте, дпсџмпнънд ппще карактере, а кърора дпцълес пз поте сь маі масе нічі о дндоеал ші каре ла о дпжж-пларе, дпгъдъзе де а се конграла кз дплеспуре адевъръл депешей кз зп кьвълт астаі о тппографіе дп мпніатърџ, мпшкаты де елек-трічітате.

* Зп кореспондпнте а лăі „Kol. Közlöny“ дпн Търда скрпје дп-тре алтеле, кь пе кърънд се лькра аколо ла стрікареа зпел зідпрі че-тъденещі, че пзмаі кореспондеа лецілор поліціане де акъм, с'а върсат дпн дозе зпгпсрі але волтърей о тьлдіме де вані маі кз сеамъ дпн секълъл ал 17 ші 18-леа маі тьлт грошпде, шесері ш. а. де аі лăі Леополд I, вані де аі лăі Карол VI ші галбені, дозе-зечері д'аі Маріеі Тересіеі ші а лăі Іосіџ II. „Сь фі възът,“ зиче ко-респондпнтеле, „кжт аџ акърс дп чеаа зі попоръл ла лькъръ четъ-ціі, ші пентрџ зпні с'а пьтпт впнішор зшоа де лькъръ.“

* Де кърънд а ешпт ла лжмпнъ зп оп ал лăі Метерпк скрпје дпкъ пайнте де ачеста кз 12 апі сьв тітълъ: „Дпсемпърі афорістіче деспре стареа Зпгаріеі пела сьършпгъл апълăі 1844.“

* Прпчптеле Наполеон а трас де кърънд дп Берліп токма ла каселе ачеле, знде шежъсе зпкіъл сьџ Наполеон I. дп аплъ 1806.

* Дп Бісгрпдъ іаръ аџ арс дпсџ пзмаі о касъ, пентрџкъ прп-жндъсе кърънд де весте, с'аџ стпс.

* Дп Жърналъл O. D. P. четпм зрпътоареле. Дп рестпмш де треі апі фз черчетат Дппъратъл Наполеон ші Франція де зрпъ-торіі Сьверані, Прпчпні ші Прпчесе: Де дъчеле де Камбрідже; де рецеле Портъгаліеі Дон Педро ші де фрателе лăі, де дъчеле де Опорто; де реціна Вікторіа, де Прпцъл Алберт кз Прпчеса Шар-лоте ші де Прпцъл де Валес; де рецеле Сардінеі; де дъчеле ші дъчеса де Брабант; де прпчптеле рецент дпн Baden; де прпчптеле рецеск дпн Првсія; де архідъчеле Максіміліан дпн Австріа; де прпчптеле Оскар дпн Сведіа; де Прпчптеле де Нассаџ; де прп-чптеле Даніло; де мареле прпчпне Константин ші де рецеле дпн Баваріа. Лжпгъ ачестіа маі впе а се епзтера ші Кардіналъл Патрпчі legatus a latere, кареле а веніт ла Паріе кз прілежъл воте-зълăі прпцълăі дппъртеск.

* Жърналеде впенезе пе вестеск, кь пзтеръл арестанцілор еліберациі дп зрта преа дпалтълăі акт де амнестіаре, се сзе ла 400, дпн фортърределе Бохеміеі се елібераръ 125 де арестанціі поліціі.

* Се зиче, кь дп орашеле провінціале але Англіеі фаче фь-роаре таре о кжптъреадъ де Жідов кз пьтеле Равека Ісаак, ка-реа прекъм се зиче маі департе аре де гжнд а се аръта ші дп London.

* Фьрріторіъл саџ вьрсъторіъл де клопоте дпн Арад Фрідерік Ноніг аџ кьпътат зп прівілеціџ пе о іпвенціе де таре дпсемпътате. Ел аџ афлат зп метод ноџ де а върса дп форме де пьсіп, прпн каре е дп старе а върса дп 24 саџ чел тьлт дп 36 де оре аст-феліџ де клопоте, каре маі пайнте авіа се фъчеа дп 3 пьпъ дп 4 сьптъшжні. Прівіндъсе маі де апроане дппрежърареа ачееа, кь прецъл клопотелор дп зрта ачестей афлърі, прпн каре клопотеле пз перд німіка дпн фрзтсецъ ші къръденіе, прекъм нічі дпн топ, вор скъдеа дпкъ кз 15 пьпъ ла 20 прочепте, се поате пьмі іп-венціа ачеста кз тот дрептъл о іпвенціе де таре дпсемпътате.

* Дп зрта пьлăлі сістем де паспоарте лі саџ фькът кьпоскътъ тьтърор ч. р. дрегъторіі постале, кь прескрпселе ші ордіпъчпне ачеле, прпн каре се оръндъеа, ка тоці ачеіа, каріі кьлътореск кз поста, сь се лецігіме кз обпчпзітеле паспортърі, аџ де а дпчета пе впторіџ.

* Жърналълăі „де Норд“ і се телеграфезазъ дпн London 27 Маіџ зрпътоареле: „Тамсъл“ пьвлікъ дп адожа са едіціе о коре-спондпнцъ дпн Паріс, дп каре се дпсчпндезазъ, кь, дп прівінца зпелі концелецереі дптре Неапол ші пьтеріле апъсепе сьжт челе маі вьне проспекте, тьлдемітъ пентрџ тоате ачесте офіціоасей шіжлочпрі фькзте де кьтрџ Маіестатеа са рецеле Баваріеі.

* Деспре Принципеле Дънилъ дин Монтегро се зиче, къ дн зрмъ тот аъ аскълтат де сфатъриле, че и саъ дмпъртъщит спре а се свъзне дналте Порці. „Газет. дин Триест“ и се скрие дин Константiнопол, къ Четине ва фi шедереа знѣ корп дипломатик де консълi, шi къ амбасадоръа енглезек Лордъа Стратфорд де Редклифе ар фi шi дензмит аколо зп репрезентант бритаик.

Принципеле дела Дънъре.

Дн „Газ. Австриакъ („Öst. Zeit.“) четим зрмътоареле: Партисаніи дмпрезвѣрїи Принципателор дънърене шi аъ лзат днтрадевр о проблемъ таре де ресолват. Дн Одеса чiркълеазъ проiектъа знеi конститудіи, кареа, прекъзм се зиче провине дела партида ачеаста шi аре де а се адъче прин трънса днаинтеа диванъриор ад хок. Хотъръриле маi де къпетение але ачестъи проiект сълт зрмътоареле: Кап I. Арт. 1 Рекъноасчереа свъзранітъдїи дн. Порці дн пзтереа трактателор днкееате дн аниі 1393, 1460 шi 1513. Арт. 2. зиче ка гъвернъл дъпъ леці шi гаранціа лор съ фiе неатжрпъторіѣ атжт дн лъзнтръ кжт шi дн афаръ. Арт. 3 ворбеше деспре дмпрезвѣрїеа Молдовеi шi а Ротъжніеi сълт зп Принципеле тоженіторіѣ дїнтр'о касъ домпітоаре европеанъ, а кърѣи зртамшi съ се креаскъ дн реліціа гр. ориенталъ. Дъпъ Арт. 4. Форма гъвернѣрїи съ фiе система репрезентативъ; персоана домпіторіалъ е сължтъ; пзмаi Миністрїи сълт респзизъторі. Арт. 5 Ридикареа де орї че аместек а пзтеріор сгръине дн тревіле дин лъзнтръ. Арт. 6. Тодї стръиниі съ фiе свъзши леділор церїи. Арт. 7. Мошїіле шi венітъриле тъпъстїрилор днкпате се вор адмїнїстра де Принципате. Кап II. сълъ Арт. 1. Ротъжнїи де орї че старе шi професіе сълт свъзши ла ачелешї леці шi контрївзе де о потрївъ ла пзрареа гревъдїлор церїи. Арт. 2. Тодї ротъжнїи пот лза сълъже де стат дъпъ хърнїціа лор. Арт 3. Фїенштекързіа і есте ертат а шї еспрїма пъререа шi а о пълїка дѣкъ се днтокмеше дъпъ леціле свстътоаре. Арт. 4. Се гарантеазъ пропрїетатеа шi іndependінца контрївзендїлор.

„Моніторїал дела Флоте“ вреа а счї, къ пз саъ фъкът пзмаi дин партеа амбасадоръалї францозек дин Константiнопол, D. Тъвенел ремонстрадїи асълра пзртърїи Каїмакъмълї Молдовеi, чї зиче, къ с'аъ маi фъкът днкъ шi зп алт паш къ тълт маi днсетнат шi адекъ: къ репрезентандїи Франціеi, Ръсіеi, Пърсїеi шi Сардїнїеi ар фi предат Порціи дн прївїнда ачеаста о потъ колектївъ. Дъпъ алте счїрї се зиче, къ рекїетареа Прїндъалї Богорїдї шi релокареа лъi прин D. Костакї Negri с'а шi хотържт.

Spania.

Десватерїле дин статъа Спанїеi, каре декърсеръ де маi тълте сълтъшжнї, ажънсеръ ла зп сължршїт неадцептат. Дъпъ тоате ачеле ворвїрї амаръ шi дъштъноасе, каре адїцаръ маi дн зїлеле трекъзте сепатъа шi пълїкълъ, се ростїръ кътръ сължршїт днчепънд дела 20 Маїѣ пзмаi ворбе домоале шi де о патъръ днпъчъїтоаре. Цепералъа Серапо сълтъї пре Вікалварїстї, ка съ зрмеъз сълтъа Маршалъалї Нарваед, шi съ арънче асълра трекъзтъалї вълъа зїтърїи. Маршалъа Нарваед днсъшї декїаръ спре чеа маi таре сзрпрїндере а пълїкълълї, къ ачееа пз ва пъне пре пїменї дн адмїраре, деакъ дн зрта пречеселор дїкъсїи тодї цепералїи, карїи аъ лзат парта ла ачеле днсетн де днпъчъїре сїнчеръ вор да тжпа зпїи къ алдїи. Къ декларареа ачеаста се днкеїаръ десватерїле. Сепатъа лъз днаинте артікълъа пентръ проiектъа де адресъ. Деспре тоївеле, каре а продъс о астфелїѣ де скїмваре гравнїкъ, днкъ пз се счїе пїмїкъ къ сїгърїтате.

Франція.

Парїс. Рецелеле Баварїеi, каре петрече де маi тълте зїле ла къртеа днпърътеаскъ де аїчї, аъ прїмїт дн 27 Маїѣ дїмїнеацъ корпъа дипломатик. Рецелеле а ворвїт къ фїедекареле амбасадор дн лїтба маїчїи лъi. Прїмїреа аъ дїнът лънг, шi прекъзм се зиче черчетъторїал редескъ се жъдекъ декътръ дїпломатїи днтр'зп кїп фаворїторїѣ. Рецелеле ва петрече дн Парїс пълъ дъпъ Ръсалїи. Ел се ащепанъ дн Мізпхен пе 8 с'аъ 9 Ізніе. Се ворбеше таре, къ дн-

пъратъа Наполеон ар авеа де гжнд а черчета дн декърсъл верїи ачестїа орашъа Мізпхен. Бзронъа Грос, каре е дензмит де комїсарїѣ ла Кїна а плекат днтраколо дн зїлеле трекъзте. Сесїа корпъалї леціслатїв с'а днкееат дн 28 дъпъ че а прїмїт проiектъа банчей. „Моніторїал“ днчїїндѣазъ дин Алгїр дин 26 Маїѣ, къ дн 23 саъ днпжшплат о лънїтъ стрължчїтъ, дн зрта кърїа тоате посїдїїле челе днсетнпате, че ле авеа Кабілі а devenїт дн тжпа арміеi францозешї.

ВАРИЕТЪЦИ.

Дела че пз се поатере дїнеа о тжїере?

Треї сълт лъкрърїле ачеле, дела каре пз се поате ре дїнеа о тжїере: съ треакъ пе лжпгъ о лъдъдъ де тоалетъ шї съ пз се зїте дн трънса; съ вадъ зп копїл шї съ пълъ съръте, съ амїре о матерїе де хайпъ, фъръ съ днгребе къ кът е котъл.

Лъкрърї, пе карї пз ле пôte кончедѣ върватъа:

Къ і с'ар фї дат вр'одатъ коръ; къ ар фї преа вътржл де а жъка полкъ; къ ел п'ар пзтеа съ аївъ баръ дакъ ар вої: къ дама каре пз вреа съ жоаче къ дънсъл, ар фї фъртоасъ; ка съ пз шї чїтеаскъ скрїсорїле амороасе ла вр'о дъзїпъ де амїчї іntїмї; къ лъндъгъл де пър че'л поартъ ла гжт шї пентръ каре дн дналдъ къпоскъдї, п'ар фї фъкът токма де соръ-са.

Мїжлок дн контра сїнъчїдерїи.

Мїжлокъа чел маi бзп дн контра меланколїеi шї десперадїеi есте тжпїа. — Маi дн аниі трекъдї зп іndїvїd, че ера детерпїнат съ се днече, пзмаi прин ачееа с'а'авътът дела асте къцете; къ пе кжнд се прїмъбла пе мардїнеа знѣ ржѣ дн съл шї дн жос, ка съ шї къзте лок маi потрївїт де днкаре, зп церап де ржнд, а къї ера еарба, че о твълѣеа дънсъл, венїнд ла ел л'аъ днкъїерат вїне шї іаъ рас кътева пълмї де амбе пърдїле. Кандїдатъа де тоарте фъ-кжндъсе фок де тжпїе пентръ ачеастъ фаптъ а църеанълї, а зїлат ржл шї де пъказ с'а дъс акасъ.

Оаре дрепт съ фїе?

Зп върват, каре се днсоаръ акъма — зиче зп сатїрїк модерн — прїмеше де регълъ маi тълте — челе дн каса са декъзм есте хотържт дн контракт; адекъ пз пзмаi о тжїере, чї тотодатъ шї 1/2 тажъ ватъ, 1/4 тажъ ос де де пеще, патръ кошърї къ романърї шї зп спол де невре слабе, прин каре патръ сервїтоаре шї треї медїчї се пзп дн пекърматъ тїшкаре.

Къдетърї шї Максїме.

Доазе фелїарї де оаменї пз се тълдотескъ нїчї одатъ, ачїеа карїи се стръдъсек съ афле тжестрїїле шї ачїеа карїи стржлг богъдїи.

Отъа, каре пз прїмеше сфат дела алтъа есте, токмаї ка о корабїе фъръ коръвїерїѣ.

Нїчї зп фелїѣ де лъкръ доаръ пз е аша несъферїторїѣ шї прїмеждїос, ка домпїа дн тжпа челъї тжндръ шї днпжплат де фалъ шї ка богъдїа дн тжпа челъї фъръ де мїнте.

Дїнтре тоате къшїгърїле кжте ле фаче отъа пзмаi зпзл е старторпїк, адекъ къшїгъл фаптелор въле.

Днчепереа прїетешъгълъї есте лъзда, еаръ а връшмъшїеi гръїреа де ръѣ.

13—2

Цїтадїе едїкталъ.

Петръ Пожонї дин Дева де релїціа гр. ресърїтеанъ, каре къ пе кредїнцъ пъръсїндъшї де 9 ані де зїле леузїта са содїе пре Марїа Бълъеа tot дин Дева, фъръ де а се счї локъл петречерїи лъi, се цїтеазъ прин ачеаста, ка дн терпїн де зп ан шї о зї дела датъа де фадъ, съ се днфъдїошезе днаинтеа ск. протопопескъ респектїв; къчї ла дин протївъ шї фъръ де джнсъл се вор хотърж челе прескърїсе де леце.

Дева 18 Маїѣ 1857.

Adam Stoika.

Протопоп.

Аціо дн Сївїѣ 25 Маїѣ.

Азръл (Галвїнъл)	-	-	-	-	-	4	ф. 46
Арпїнтъл	-	-	-	-	-	3 1/4	%

Едїтъра шї тїпарїал тїпографїеi дїечесане.